

แนวทางและขั้นตอนปฏิบัติในการให้ความ
ช่วยเหลือทางการเงิน พ.ศ. 2562

กรกฎาคม 2562

สารบัญ

	หน้า	
บทที่ 1	บทนำ	1
บทที่ 2	การให้ความช่วยเหลือทางการเงิน	3
บทที่ 3	แนวทางและขั้นตอนปฏิบัติในการให้ความช่วยเหลือทางการเงิน	6
	1. การยื่นข้อเสนอเพื่อขอรับความช่วยเหลือทางการเงิน	7
	2. หลักเกณฑ์การพิจารณาโครงการ	7
	3. การเตรียมความพร้อมโครงการ	9
	4. การจัดหาแหล่งเงินที่เหมาะสมสำหรับโครงการให้ความช่วยเหลือทางการเงิน	11
	5. ขั้นตอนการพิจารณารูปแบบการให้ความช่วยเหลือทางการเงิน	12
	6. การเสนอและอนุมัติให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ประเทศเพื่อนบ้าน	12
	7. การเจรจารายละเอียดและเงื่อนไขร่างสัญญาเงินกู้กับประเทศเพื่อนบ้าน	12
	8. การรายงานผลการเจรจาและขออนุมัติดำเนินการให้ความช่วยเหลือและลงนามในสัญญาเงินกู้	13
	9. ขั้นตอนหลังจากการลงนามในสัญญาให้ความช่วยเหลือทางการเงิน	13
	10. ขั้นตอนการขออนุญาตธนาคารแห่งประเทศไทยเพื่อให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ประเทศเพื่อนบ้าน	13
	11. ขั้นตอนการเบิกจ่ายเงินโครงการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ประเทศเพื่อนบ้าน	14
บทที่ 4	แนวทางการบริหารสัญญาให้ความช่วยเหลือทางการเงิน	18
บทที่ 5	แนวทางการทบทวนยอดเงินกู้ที่เกิดขึ้นจริง	24
บทที่ 6	แนวทางการจัดทำรายงานปิดโครงการ	25

บทที่ 1

บทนำ

1. คำนิยาม

การให้ความช่วยเหลือทางการเงิน (Financial Assistance: FA) ของ สพพ. เป็นการให้ความช่วยเหลือทางการเงินในรูปแบบเงินให้เปล่า (Grant) และเงินกู้ยืมซอฟต์นอปรน (concessional loan) ให้แก่ประเทศเพื่อนบ้านที่อยู่ภายใต้ขอบเขตการให้ความช่วยเหลือของ สพพ. ได้แก่ กัมพูชา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เมียนมา เวียดนาม ศรีลังกา ภูฏาน ทิมอร์-เลสเต โดยการให้ความช่วยเหลือประเทศดังกล่าวจะต้องเป็นความช่วยเหลือที่ให้หน่วยงานภาครัฐต่าง ๆ รวมทั้งรัฐบาลกลางและรัฐบาลท้องถิ่น หรือโดยหน่วยงานบริหารของรัฐ ซึ่งมีวัตถุประสงค์หลักในการช่วยพัฒนาเศรษฐกิจและสวัสดิการของประเทศกำลังพัฒนา

2. หลักการและเหตุผล

สหพ. เป็นหน่วยงานดำเนินการให้ความช่วยเหลือทางการเงินและทางวิชาการแก่ประเทศเพื่อนบ้าน โดยการดำเนินงานดังกล่าวเป็นกลไกหนึ่งซึ่งเสริมและสนับสนุนนโยบายด้านการต่างประเทศเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้านรวมถึง การร่วมมือการพัฒนาเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคที่อยู่ภายใต้กรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจต่างๆ เช่น GMS ACMECS และ BIMSTEC ที่มีวัตถุประสงค์หลักในการพัฒนาเศรษฐกิจและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้มีความเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ มีความเชื่อมโยงระบบคมนาคมขนส่ง รวมถึงการขยายตัวด้านการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวในระหว่างกลุ่มประเทศสมาชิก นอกจากนี้ การให้ความช่วยเหลือทางการเงินและทางวิชาการแก่ประเทศเพื่อนบ้านเป็นเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ การดำเนินการจึงต้องอยู่บนพื้นฐานของการปฏิบัติที่เสมอภาคและให้เกียรติระหว่างกัน ดังนั้น จึงมีความจำเป็นต้องมีการกำหนดหลักการและแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนให้แก่เจ้าหน้าที่ สพพ. ทั้งนี้ เพื่อให้การให้ความช่วยเหลือทางการเงินและทางวิชาการส่งผลกระทบและสร้างความเสียหายในความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน

3. วัตถุประสงค์

สหพ. ได้จัดทำแนวทางและขั้นตอนการปฏิบัติในการให้ความช่วยเหลือทางการเงินของ สพพ. แก่ประเทศเพื่อนบ้าน (Guideline for Financial Assistance from NEDA) เพื่อ

3.1 ใช้เป็นแนวทางปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ สพพ. ที่มีภารกิจหน้าที่เกี่ยวกับกิจกรรม/แผนงานการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ประเทศเพื่อนบ้านได้อย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และถูกต้องตามขั้นตอน

3.2 ใช้เป็นแนวทางและขั้นตอนการปฏิบัติงานดังกล่าวสนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ให้ได้ตามมาตรฐานเช่นเดียวกับแหล่งเงินกู้อื่นๆ

3.3 ให้สอดคล้องกับหลักการควบคุมภายใน ที่ให้ความสำคัญในการปฏิบัติที่โปร่งใสและตรวจสอบได้รวมทั้งบริหารความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นให้เสียหายน้อยที่สุดหรือไม่เสียหายเลย

3.4 ให้ สพพ. สามารถกำกับดูแลและติดตามการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ เพื่อให้การดำเนินงาน

โครงการให้ความช่วยเหลือทางการเงินเสร็จภายในเวลาที่กำหนดไว้ตามแผน รวมทั้งสามารถแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้ทันเวลา

4. นโยบายของ สพพ.

- ให้ความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมกับประเทศเพื่อนบ้านด้านการเงินและวิชาการ เพื่อตอบสนองความต้องการของประเทศเพื่อนบ้านในการพัฒนาศักยภาพบุคลากรภาครัฐและพัฒนาประเทศให้เท่าเทียมในภูมิภาค
- ส่งเสริมและพัฒนาความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อตอบสนองนโยบายการต่างประเทศและเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
- สร้างความเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาคเพื่อสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม (Connectivity)
- เสริมสร้างความเชื่อมโยงเศรษฐกิจและสังคมและสร้างผลประโยชน์ร่วมกัน (Mutual Benefit) รวมทั้งสร้างความไว้วางใจ และความสมานฉันท์ เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขในภูมิภาค
- ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและรักษาผลประโยชน์ของชาติ เพื่อให้ประเทศไทยได้รับการยอมรับจากนานาประเทศ ได้รับประโยชน์จากการเป็นภาคีของความตกลงระหว่างประเทศ และความร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจและสังคมระหว่างประเทศ

5. ยุทธศาสตร์ 3 ปี ของ สพพ. (พ.ศ. 2558-2560) ประกอบด้วย 4 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

- ยุทธศาสตร์ที่ 1 ร่วมมือกับองค์กรภาครัฐและเอกชนทั้งในและต่างประเทศในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในภูมิภาค
- ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาความร่วมมือด้านการเงินและวิชาการกับประเทศเพื่อนบ้าน ให้มีคุณภาพได้มาตรฐานสากล
- ยุทธศาสตร์ที่ 3 บริหารการเงินให้มั่นคงเพียงพอต่อการดำเนินงาน
- ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาสู่การเป็นองค์กรแห่งธรรมาภิบาลและการเรียนรู้

6. นิยาม คพพ.

คพพ. หมายถึง คณะกรรมการสำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน

บทที่ 2

การให้ความช่วยเหลือทางการเงิน

หลักการและเหตุผล

การให้ความช่วยเหลือทางการเงินของ สพพ. มีสาเหตุสำคัญ คือ เพื่อแสดงความรับผิดชอบในฐานะที่ประเทศไทยมีฐานะทางด้านเศรษฐกิจที่ดีกว่าประเทศอื่นๆ ในภูมิภาค และผลประโยชน์ต่างๆ ที่ประเทศไทยจะได้รับกลับคืนจากการให้ความช่วยเหลือประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งนอกจากประเทศเพื่อนบ้านจะได้รับประโยชน์โดยตรงจากการมีโครงการแล้ว จะส่งผลให้เกิดผลประโยชน์ในทางอ้อมแก่ทั้งภูมิภาคและประเทศไทย ซึ่งเป็นประเทศผู้ให้ด้วย รวมทั้งจะเกิดการพัฒนาประเทศในภูมิภาคและสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข ในขณะที่ประเทศไทยจะมีความมั่นคงและเจริญรุ่งเรืองทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง

สำหรับประเทศไทยนอกจากจะได้รับผลตอบแทนกลับในรูปแบบดอกเบี้ยเงินกู้แล้ว ยังได้รับประโยชน์จากการใช้สินค้าและบริการจากประเทศไทย ซึ่งได้กำหนดไว้เป็นเงื่อนไขในการให้ความช่วยเหลือ โดยการให้ความช่วยเหลือของไทย ประเทศเพื่อนบ้านจะต้องมีการใช้สินค้าและบริการจากประเทศไทยไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของมูลค่าสินค้าและบริการทั้งหมด อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมธุรกิจการค้าของภาคเอกชนให้สามารถเข้าไปดำเนินการในต่างประเทศ ผ่านการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ประเทศเพื่อนบ้านของ สพพ. ซึ่งสรุปรายละเอียดได้ ดังนี้

1. การให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ประเทศเพื่อนบ้านมีอยู่ 3 ลักษณะ

1.1 การให้ความช่วยเหลือทางการเงินในรูปแบบเงินกู้ที่มีเงื่อนไขผ่อนปรน (Concessional Loan) เป็นการให้เงินกู้แก่ประเทศเพื่อนบ้านในลักษณะที่มีเงื่อนไขทางการเงินผ่อนปรน อัตราดอกเบี้ยต่ำ เวลาชำระคืนเงินต้นและเวลาปลอดหนี้มีระยะเวลายาวกว่าปกติ

1.2 การให้เงินให้เปล่า (Grant) เป็นเงินให้เปล่า ที่สนับสนุนประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับการดำเนินโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ หรือตามวัตถุประสงค์อื่นๆ

1.3 การให้เงินช่วยเหลือแบบผสมระหว่างเงินกู้และเงินให้เปล่า (Mixed Credit) เป็นการให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศเพื่อนบ้านโดยมีสัดส่วนของเงินกู้เงื่อนไขผ่อนปรนและเงินให้เปล่าผสมกัน เช่น รัฐบาลไทยได้เคยให้ความช่วยเหลือแก่ สปป. ลาว ในสัดส่วนของเงินกู้และเงินให้เปล่าในอัตรา 70 : 30

2. การให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ประเทศเพื่อนบ้านสหพพ. สามารถดำเนินการให้กู้ใน 5 สถานะ

2.1 ผู้ให้กู้ (Lender) : เป็นผู้ให้กู้ (เป็นคู่สัญญา) ใช้เงินทุนของ สพพ. หรือใช้งบประมาณแผ่นดินที่ได้รับการจัดสรรจากรัฐบาล

2.2 ตัวแทนผู้ให้กู้ (Lender's Agent) ไม่ได้เป็นคู่สัญญา แต่เป็นผู้บริหารจัดการโครงการตามสัญญาเงินกู้ ใช้เงินทุนจากสถาบันการเงินเฉพาะกิจ หรือสถาบันการเงินของรัฐ เช่น ธสน. ธนาคารกรุงไทย ขอรับการจัดสรรงบประมาณรายปี เพื่อชดเชยส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยให้แก่แหล่งเงินทุน

2.3 ผู้ค้ำประกัน (Guarantor) เป็นผู้ค้ำประกันการกู้เงินให้แก่ประเทศเพื่อนบ้านได้รับค่าธรรมเนียมการค้ำประกัน

2.4 การร่วมระดมทุนสมทบในโครงการ (Co-finance) สพพ. เป็นผู้ให้กู้ร่วมกับหน่วยงานผู้ให้กู้อื่นๆ

2.5 การร่วมลงทุน (Investment)

3. หลักเกณฑ์การพิจารณาให้ความช่วยเหลือทางการเงินเป็นไปตามประกาศ สพพ. ลงวันที่ 30 มิถุนายน 2549 ซึ่งแบ่งประเภทของโครงการและมีหลักเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

3.1 โครงการที่สามารถขอรับความช่วยเหลือทางการเงินจาก สพพ. จะต้องมึลักษณะ ดังนี้

- โครงการที่เกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกด้านการค้าและการลงทุน
- โครงการที่เกี่ยวกับความร่วมมือทางด้านการเกษตรและอุตสาหกรรม
- โครงการที่เกี่ยวกับการสนับสนุนการเชื่อมโยงระบบคมนาคมและการขนส่ง
- โครงการที่เกี่ยวกับการสนับสนุนธุรกิจการท่องเที่ยวและบริการ
- โครงการที่เกี่ยวกับการสนับสนุนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
- โครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาพื้นที่และเมือง

3.2 หลักเกณฑ์การพิจารณาโครงการ

โครงการที่จะขอรับความช่วยเหลือทางการเงินจาก สพพ. จะต้องผ่านเกณฑ์การพิจารณาทุกข้อตามที่กำหนดไว้ใน “ประกาศคณะกรรมการบริหารสำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน เรื่อง หลักเกณฑ์การให้ความช่วยเหลือทางการเงินและทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการคัดเลือกและจัดลำดับสำคัญของโครงการ” (ภาคผนวก 1)

4. เงื่อนไขการให้ความช่วยเหลือทางการเงิน

สหพ. มีสัญญามาตรฐาน (ภาคผนวก 2) ซึ่งมีเงื่อนไขการให้ความช่วยเหลือทางการเงินอยู่ 2 ลักษณะ คือ

4.1 เงื่อนไขทั่วไป

- ต้องใช้ผู้รับเหมาก่อสร้างและวิศวกรที่ปรึกษาควบคุมการก่อสร้างจากประเทศไทย
- ต้องใช้สินค้าและบริการจากประเทศไทยไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของมูลค่าทั้งหมด
- ต้องใช้วิธีประกวดราคาจำเป็นอันดับแรก ในการจัดจ้างผู้รับเหมาก่อสร้างและวิธีคัดเลือกในการจัดจ้างวิศวกรที่ปรึกษาควบคุมงานก่อสร้าง

- สัญญาเงินกู้ต้องอยู่ภายใต้กฎหมายไทย
- ต้องไม่นำเงินกู้ภายใต้สัญญาเงินกู้ไปจ่ายเป็นค่าภาษีอากรต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในประเทศผู้กู้
- ต้องจัดทำรายงานความก้าวหน้าของโครงการเป็นรายเดือนและรายไตรมาส
- ต้องจัดทำรายงานปิดโครงการภายใน 6 เดือน หลังจากการก่อสร้างแล้วเสร็จ
- ต้องมีการจัดทำแผนการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม และแผนการโยกย้ายประชากร
- ต้องจัดให้มีแผนการบำรุงรักษาโครงการเพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์ได้คุ้มค่ามากที่สุด

4.2 เงื่อนไขทางการเงินของ สพพ.

รูปแบบของเงินกู้	สกุลเงิน	วงเงินกู้	อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละปี)	การบริหาร จัดการ	ระยะเวลา การกู้ (ปี)	วงเงินให้ เปล่า	ระยะเวลา ปลอดหนี้ (ปี)	การชำระ เงินต้น (ครั้งปี)	การชำระ ดอกเบี้ย (ครั้งปี)	การจัดซื้อ จัดจ้าง
โครงการที่ลดปัญหาความยากจน	บาท	ไม่เกิน 2,000 ลบ.	1.50 – 2.50	0.15	5 – 30	0 - 30	0 - 10	2	2	เงื่อนไขผูกมัด
โครงการที่ส่งเสริมทางด้านการค้าและการลงทุน	บาท	ไม่เกิน 2,000 ลบ.	2.00 – 2.50	0.15	5 – 30	0 - 30	0 - 10	2	2	เงื่อนไขผูกมัด
โครงการที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม	บาท	ไม่เกิน 2,000 ลบ.	1.50 – 2.50	0.15	5 – 30	0 - 30	0 - 10	2	2	เงื่อนไขผูกมัด
โครงการการให้ความช่วยเหลือเร่งด่วน	บาท	ไม่เกิน 2,000 ลบ.	0 - 2.50	0.15	5 – 30	0 - 100	0 - 10	2	2	เงื่อนไขผูกมัด

หมายเหตุ: อัตราดอกเบี้ยและระยะเวลาเงินขึ้นอยู่กับแหล่งเงินทุนของ สฟพ.

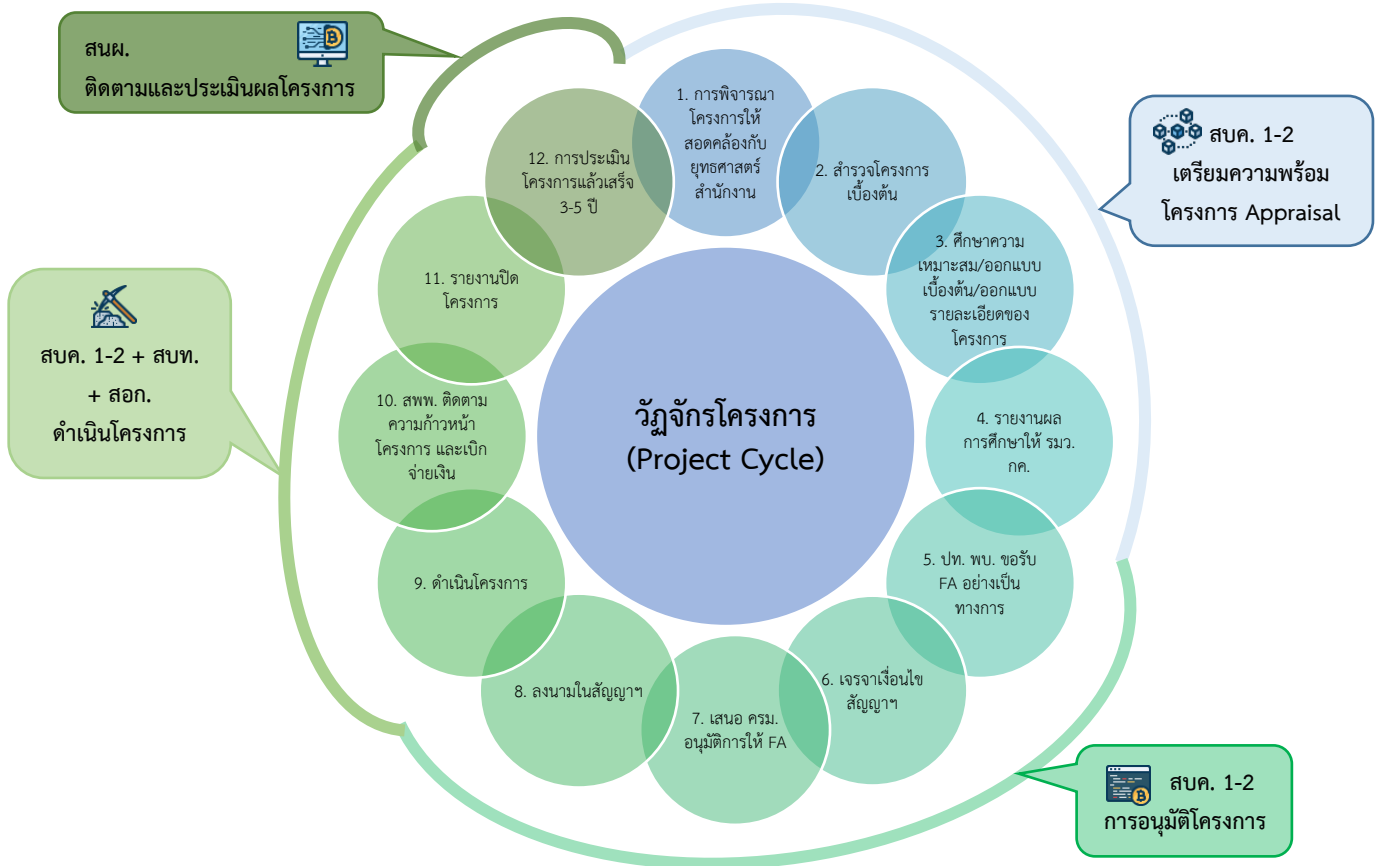
4.3 เงื่อนไขอื่นๆ

- ต้องไม่นำเงินช่วยเหลือไปชำระเป็นค่าภาษีอากรและค่าธรรมเนียมใดๆ ที่รัฐบาลผู้ขอรับความช่วยเหลือเรียกเก็บจากสินค้าและบริการที่นำเข้ามาใช้ในโครงการ
- ประเทศผู้รับความช่วยเหลือจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การจัดซื้อจัดจ้างตามที่ประเทศไทยเป็นผู้กำหนด ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขให้เป็นไปตามประกาศของ สฟพ. ด้วยความเห็นชอบของ คพพ.

บทที่ 3

แนวทางและขั้นตอนปฏิบัติในการให้ความช่วยเหลือทางการเงิน

รูปภาพแสดงวัฏจักรโครงการ (Project Cycle)

การให้ความช่วยเหลือทางการเงินของ สพพ. เริ่มดำเนินการโดยมีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

1. การยื่นขอเสนอเพื่อขอรับความช่วยเหลือทางการเงิน

ประเทศผู้กู้สามารถส่งคำขอรับความช่วยเหลือทางการเงินอย่างเป็นทางการ (Formal Request) โดยสามารถดำเนินการได้ 3 ช่องทาง ดังนี้

หมายเหตุ: คำขอรับความช่วยเหลือ (Formal Request) จะต้องมาจากหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงในเรื่องการก่อหนี้ต่างประเทศ อาทิ กระทรวงการคลัง กระทรวงวางแผน ของประเทศเพื่อนบ้าน

2. หลักเกณฑ์การพิจารณาโครงการ

2.1 ความพร้อมโครงการ

1) ต้องมีข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพิจารณาโครงการ ซึ่งประกอบด้วย

- ความเป็นมาโครงการ
- นโยบายหลักของรัฐบาลผู้ขอรับความช่วยเหลือในส่วนที่เกี่ยวข้องกับโครงการ อาทิ ยุทธศาสตร์ความร่วมมือระหว่างประเทศ และแผนความร่วมมือการให้ความช่วยเหลือทางการเงิน และทางวิชาการระหว่าง สพพ. และประเทศเพื่อนบ้าน เป็นต้น
- วัตถุประสงค์โครงการ
- การวิเคราะห์ความจำเป็นโครงการ เช่น การวิเคราะห์อุปสงค์-อุปทาน (Demand-Supply)
- การประมาณการวงเงินลงทุนโครงการ
- การประเมินผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ การเงิน และสังคม ของประเทศผู้ขอรับความช่วยเหลือ
- การประเมินผลกระทบทางสังคมและสิ่งแวดล้อม
- การออกแบบเบื้องต้น
- แผนการดำเนินงานโครงการ
- แผนการบริหารโครงการอย่างยั่งยืนในอนาคต
- การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น

2) สำหรับโครงการขนาดใหญ่ ต้องมีผลการศึกษาคความเหมาะสมของโครงการทั้งทางด้านเทคนิค เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ประกอบคำขอรับความช่วยเหลือ (Formal Request) โดยผลการศึกษาดังกล่าวต้องจัดทำแล้วเสร็จก่อนการจัดทำคำขอการขอรับความช่วยเหลือไม่เกิน 2 ปี ทั้งนี้ เพื่อให้ข้อมูลที่ได้รับเป็นปัจจุบันและเหมาะสมสำหรับนำมาประกอบการพิจารณาให้ความช่วยเหลือ

2.2 ความพร้อมของหน่วยงาน

ประเทศผู้ขอรับความช่วยเหลือต้องกำหนดหน่วยงานที่รับผิดชอบไว้อย่างชัดเจน ทั้งหน่วยงานด้านการดำเนินการ การก่อสร้าง การบริหารจัดการ การบำรุงรักษา และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ ทั้งนี้ หน่วยงานดังกล่าวต้องมีความพร้อมดำเนินโครงการได้ด้วย

2.3 ขนาดวงเงินลงทุนโครงการ

วงเงินลงทุนของโครงการต้องไม่เกิน 2,000 ล้านบาท ไม่รวมค่ากรรมสิทธิ์ที่ดิน ค่าบริหารจัดการ และค่าจ้างที่ปรึกษา ทั้งนี้ หากโครงการมีมูลค่าเกิน 2,000 ล้านบาท ให้ สพพ. เสนอ คพพ. เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบโครงการดังกล่าวตามความเหมาะสมและจำเป็น

2.4 ผลตอบแทนโครงการ

โครงการที่เสนอต้องมีการศึกษาความคุ้มค่าของโครงการทั้งในรูปแบบตัวเงิน อาทิ B/C Ratio Net Present Value (NPV) และ Internal Rate of Return (IRR) และมีใช้ตัวเงิน และมีความคุ้มค่าในการลงทุน

2.5 ผลตอบแทนทางด้านเศรษฐกิจ การเงิน และสังคมระหว่างประเทศ

โครงการต้องมีผลตอบแทนทางด้านเศรษฐกิจ การเงิน และสังคมระหว่างประเทศอย่างเหมาะสมตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ คือ สามารถส่งเสริมการขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว และมีการติดต่อสื่อสารระหว่างกันร่วมกันมากขึ้น

2.6 ผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

โครงการต้องสนองต่อนโยบายของประเทศไทยในการพัฒนาความสัมพันธ์อันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน

2.7 ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

โครงการต้องไม่ก่อให้เกิดผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมอย่างมีนัยสำคัญต่อศิลปกรรม วัฒนธรรม และวิถีชีวิตของชุมชนที่อยู่ในพื้นที่โครงการและพื้นที่ต่อเนื่อง

3. การเตรียมความพร้อมโครงการ (Project Appraisal)

3.1 ช่วงประเมินความเหมาะสมโครงการเบื้องต้น แนวทางปฏิบัติในขั้นตอนนี้สามารถแบ่งได้เป็น 2 กรณี

3.1.1 กรณีไม่มีผลการศึกษาโครงการ

เจ้าหน้าที่ สพพ. ต้องดำเนินการ ดังนี้

- ประสานงานกับประเทศผู้กู้เพื่อจัดส่ง Formal Request ให้ สพพ. เพื่อขอความช่วยเหลือทางวิชาการอย่างเป็นทางการเพื่อจัดเตรียมความพร้อมของโครงการ
- เดินทางไปสำรวจพื้นที่โครงการเพื่อจัดเก็บข้อมูลที่จำเป็นสำหรับการดำเนินการ
- ประเมินโครงการในเบื้องต้น (Project Appraisal)
- ประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของประเทศผู้กู้เพื่อรับทราบเหตุผล ความจำเป็น และความเร่งด่วนในการใช้เงินกู้
- รวบรวมข้อมูลและจัดทำรายงานสรุปเหตุผลและความจำเป็นในการดำเนินโครงการเบื้องต้น ทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคม พร้อมเสนอเหตุผลประกอบการพิจารณา

- เสนอ คพพ. อนุมัติให้ความช่วยเหลือทางวิชาการในกรณีที่โครงการมีความเหมาะสมเบื้องต้นและมีศักยภาพที่จะพัฒนาเป็นโครงการให้ความช่วยเหลือทางการเงินต่อไปได้
- กรณี คพพ. ไม่เห็นชอบ ให้แจ้งประเทศผู้กู้ เพื่อรับทราบผลการพิจารณา

กรณีที่โครงการมีผลการศึกษาและความพร้อมที่จะรับความช่วยเหลือทางด้านการเงิน โดยมีข้อมูลประกอบการพิจารณาครบถ้วนทุกด้าน พร้อมทั้งมีแบบรายละเอียดสำหรับการก่อสร้าง และ สพพ. ได้ประเมินโครงการแล้วเห็นว่า โครงการดังกล่าวมีประโยชน์ทั้งแก่ประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งอยู่ภายใต้กรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจต่างๆ ให้นำเสนอ คพพ. เห็นชอบในโครงการดังกล่าว หาก คพพ. เห็นชอบแล้ว ให้ สพพ. มีหนังสือแจ้งประเทศเพื่อนบ้านให้ดำเนินการตามแนวทางและขั้นตอนการให้ความช่วยเหลือทางการเงินต่อไป

3.1.2 กรณีมีผลการศึกษาโครงการ

ให้เจ้าหน้าที่ สพพ. ดำเนินการ ดังนี้

- เดินทางไปสำรวจพื้นที่โครงการเพื่อจัดเก็บข้อมูลที่จำเป็นสำหรับการดำเนินงาน
- ประเมินโครงการในเบื้องต้น (Project Appraisal) โดยใช้แบบฟอร์มการประเมินโครงการ (Project Appraisal Sheet) เป็นแนวทางปฏิบัติและจัดเก็บข้อมูล
- ประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของประเทศผู้กู้เพื่อรับทราบเหตุผล ความจำเป็น และความเร่งด่วนในการใช้เงินกู้
- นำเรื่องเสนอ คพพ. พิจารณาอนุมัติ FA

3.2 การเตรียมความพร้อมของโครงการผ่านการให้ความช่วยเหลือทางวิชาการ (การศึกษาความเหมาะสม/ออกแบบเบื้องต้น/ออกแบบรายละเอียดของโครงการ)

3.2.1 สรุปขั้นตอนการดำเนินงานของการเตรียมความพร้อมโครงการ

- สบค. 1 และ 2 แต่งตั้งคณะทำงานหรือมอบหมายให้เจ้าหน้าที่หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งจัดทำร่างขอบเขตของงานจ้างที่ปรึกษา (TOR)
- สพพ. ร่วมลงนามในบันทึกข้อตกลง (ROD) กับหน่วยงานเจ้าของโครงการของประเทศเพื่อนบ้าน
- สบค. 1 และ 2 เสนอขอบเขตการดำเนินงาน (TOR) ที่ สพพ. และหน่วยงานเจ้าของโครงการเห็นชอบแล้ว พร้อมด้วยร่างคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานจ้างที่ปรึกษา และคณะกรรมการตรวจรับพัสดุในงานจ้างที่ปรึกษาให้ผู้อำนวยการสำนักอำนวยการ เพื่อมอบหมายให้เจ้าหน้าที่พัสดุจัดทำรายงานขอจ้างที่ปรึกษาและเสนอผู้อำนวยการ สพพ. เพื่อพิจารณา
- ดำเนินการคัดเลือกที่ปรึกษา และนำเสนอผู้อำนวยการ สพพ. เพื่ออนุมัติการจ้างที่ปรึกษา
- ลงนามสัญญาจ้างและแจ้งเริ่มปฏิบัติงาน
- กำกับและตรวจรับผลงานของที่ปรึกษา (ทั้งฝ่ายไทยและฝ่ายประเทศเพื่อนบ้าน) โดยจะเบิกจ่ายค่าบริการที่ปรึกษาเมื่อคณะกรรมการตรวจรับพัสดุในงานจ้างที่ปรึกษาเห็นชอบรายงานในแต่ละงวด
- เสนอ คพพ. พิจารณาอนุมัติผลการศึกษา

- รายงานผลการศึกษาไปยัง รมว.กค.
- ส่งรายงานฉบับสมบูรณ์ให้ประเทศเพื่อนบ้าน และหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้พิจารณาในการดำเนินงานขั้นต่อไป

ทั้งนี้ ในการดำเนินงานยกร่าง TOR/คัดเลือกที่ปรึกษา และตรวจรับพัสดุในงานจ้างที่ปรึกษา สพพ. จะแต่งตั้งคณะกรรมการร่วมกับหน่วยงานที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเกี่ยวข้องกับลักษณะโครงการนั้นๆ เพื่อให้การศึกษามีความครอบคลุมและมีประโยชน์สูงสุด พร้อมทั้ง ร่วมดำเนินงานกับหน่วยงานของประเทศเพื่อนบ้านอย่างสม่ำเสมอ เพื่อชี้แจงความก้าวหน้าโครงการและความถูกต้องสมบูรณ์ของผลการศึกษา

3.2.2 องค์ความรู้/ปัจจัยที่ใช้พิจารณาประกอบ

- ประเมินความจำเป็นและลำดับความสำคัญของโครงการในสาขาเศรษฐกิจ (Sector)
- ประเมินเศรษฐกิจและศักยภาพในการกู้เงินของประเทศเพื่อนบ้าน(Debt Service Ratio)
- วัตถุประสงค์และขอบเขตของโครงการ
- วงเงินลงทุนโครงการ และแนวทางการลงทุนของโครงการ
- ความสอดคล้องกับกรอบยุทธศาสตร์และแผนการให้ความช่วยเหลือของรัฐบาล และ สพพ. รวมถึงกรอบความร่วมมือด้านเศรษฐกิจต่างๆ
- ความเหมาะสมทางด้านวิศวกรรม และ/หรือด้านสถาปัตยกรรม
- ความเหมาะสมของโครงการทางการเงิน และทางเศรษฐศาสตร์
- ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการทั้งทางตรงและทางอ้อมของประเทศ ไทยและประเทศเพื่อนบ้าน
- ผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม สังคม การโยกย้ายประชากรและการเวนคืนที่ดิน

3.3 การนำเสนอผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการเพื่อขอความเห็นชอบในหลักการ

3.3.1 เสนอ คพพ. อนุมัติหลักการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ประเทศเพื่อนบ้านตาม รายงานสรุปผลการศึกษาวิเคราะห์และประเมินโครงการเบื้องต้น

3.3.2 เสนอรายงานผลการศึกษาให้ คพพ. และ ครม. เห็นชอบในหลักการเบื้องต้น ก่อนที่จะ ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

4. การจัดหาแหล่งเงินที่เหมาะสมสำหรับโครงการให้ความช่วยเหลือทางการเงิน

สปพ. จะศึกษาแหล่งเงินทุน รูปแบบการให้เงินกู้ และเงื่อนไขทางการเงินที่เหมาะสม รวมถึงข้อดี ข้อเสีย และความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้เงินของแหล่งเงินทุนต่างๆ ทั้งนี้ สปพ. ต้องดำเนินการติดต่อ

ประสานงานกับแหล่งเงินทุนต่างๆ เพื่อนำข้อมูลและเงื่อนไขทางการเงินมาพิจารณาเปรียบเทียบเพื่อให้ได้เงื่อนไขที่เหมาะสมและเป็นประโยชน์ต่อ สพพ. มากที่สุด และระดมทุนได้ตามแนวทาง ดังนี้

- 4.1 งบประมาณแผ่นดิน
- 4.2 สพพ. กู้สถาบันการเงิน
 - 4.2.1 สพพ. กู้ตรงจากสถาบันการเงินโดยรัฐบาลรับประกันการจ่ายส่วนต่างดอกเบี้ย
 - 4.2.2 สพพ. กู้จากสถาบันการเงิน และรับประกันการดอกเบี้ยเงินกู้ยืม
- 4.3 การออกตราสารหนี้
- 4.4 ใช้เงินสะสม สพพ.
- 4.5 กู้กระทรวงการคลังตามกฎหมายหนี้สาธารณะ

5. ขั้นตอนการพิจารณารูปแบบการให้ความช่วยเหลือทางการเงิน

สพพ. จะเป็นผู้รับผิดชอบในการพิจารณาสัดส่วนให้ความช่วยเหลือทางการเงิน ซึ่งจะพิจารณาจากผลประโยชน์ที่ประเทศไทย ประเทศเพื่อนบ้าน และภูมิภาคจะได้รับ โดยเฉพาะประโยชน์ในการเชื่อมโยงทางด้านคมนาคมบริเวณชายแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน อำนวยความสะดวกด้านการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว รวมถึง การเข้าถึงตลาดและแหล่งวัตถุดิบของประเทศเพื่อนบ้าน นอกจากนี้ ยังต้องพิจารณาถึงความสำคัญ ความเร่งด่วนของโครงการ และความพร้อมของโครงการ ทั้งนี้ โดยได้ให้ความสำคัญของโครงการที่อยู่ภายใต้กรอบความร่วมมือ GMS ACMECS BIMSTEC และโครงการตามนโยบายรัฐบาล โดยจะแบ่งออกเป็น 5 ประเภท ดังนี้

- 5.1 การให้ความช่วยเหลือแบบเงินกู้แบบมีเงื่อนไขผ่อนปรน
- 5.2 การให้ความช่วยเหลือแบบเงินให้เปล่า
- 5.3 การให้ความช่วยเหลือแบบผสมระหว่างเงินให้เปล่าและเงินกู้เงื่อนไขผ่อนปรน
- 5.4 สพพ. เป็นตัวแทนการกู้ยืมเงิน (Lender's Agent)
- 5.5 ให้กู้ร่วมกับหุ้นส่วนการพัฒนาอื่นๆ

6. การเสนอและอนุมัติให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ประเทศเพื่อนบ้าน

สพพ. จะเป็นผู้เสนอรายงานสรุปผลการศึกษาวิเคราะห์โครงการ รูปแบบ แหล่งเงินทุน และเงื่อนไขทางการเงินที่เหมาะสมให้ คพพ. พิจารณาอนุมัติ

7. การเจรจารายละเอียดและเงื่อนไขร่างสัญญาเงินกู้กับประเทศเพื่อนบ้าน

สพพ. จัดตั้งคณะทำงานเพื่อเจรจาสัญญาฯ ประกอบด้วย (1) ผู้อำนวยการ สพพ./รองผู้อำนวยการ สพพ. (2) ผู้อำนวยการสำนักบริหารโครงการ 1 หรือ 2 (3) นิติกร และ (4) เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ สพพ. จะประสานงานกับประเทศเพื่อนบ้านเพื่อกำหนดวันเจรจาในรายละเอียดเงื่อนไขของร่างสัญญาเงินกู้ โดยจัดส่งคณะผู้แทน สพพ. เดินทางไปเจรจารายละเอียดเงื่อนไขสัญญา วงเงิน และรายละเอียดที่เกี่ยวข้องในสัญญาอย่างเป็นทางการ พร้อมทั้งจัดส่งร่างสัญญาการให้ความช่วยเหลือทางการเงินตามที่ คพพ. อนุมัติให้ประเทศเพื่อนบ้านพิจารณาล่วงหน้าก่อน พร้อมทั้งมีการลงนามในบันทึกข้อตกลงผลการเจรจา (Record of Discussion)

ภายหลังการเจรจาร่างสัญญาดังกล่าวระหว่างหัวหน้าคณะผู้แทนจาก สพพ. กับคณะผู้แทนของประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งเป็นคู่เจรจาประกอบด้วย (1) กระทรวงการเงิน/กระทรวงวางแผน หรือกระทรวงที่ได้รับมอบหมายจากรัฐบาล (2) หน่วยงานปฏิบัติ และ(3) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

8. การรายงานผลการเจรจาและขออนุมัติดำเนินการให้ความช่วยเหลือและลงนามในสัญญาเงินกู้

สหพพ. จะเป็นผู้จัดทำรายงานสรุปผลการเจรจาสัญญาเงินกู้กับผู้แทนรัฐบาลประเทศเพื่อนบ้านและนำเสนอ คพพ. เพื่อขอความเห็นชอบผลการเจรจาดังกล่าว หลังจากนั้น สพพ. จะเป็นผู้เสนอผลการเจรจาตามนัยที่กล่าว พร้อมทั้งสรุปรายละเอียดผลการศึกษาให้ รมว.กค. เพื่อลงนามเสนอคณะรัฐมนตรีในการขอความเห็นชอบให้เสนอต่อ ครม. พิจารณาอนุมัติให้ความช่วยเหลือทางการเงิน โดยกรณีใช้เงินงบประมาณเป็นแหล่งเงินทุน สำนักงบประมาณจะพิจารณาจัดสรรเงินงบประมาณให้ สพพ. ให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ประเทศเพื่อนบ้าน พร้อมทั้งเสนอข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะให้ ครม. พิจารณาอนุมัติ ซึ่งหาก ครม. อนุมัติแล้ว สพพ. จะดำเนินการนัดหมายผู้แทนของประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อกำหนดวันลงนามในสัญญาฯ ระหว่างผู้อำนวยการ สพพ. และผู้มีอำนาจลงนามในสัญญาฯ ของประเทศเพื่อนบ้านต่อไป

9. ขั้นตอนหลังจากการลงนามในสัญญาให้ความช่วยเหลือทางการเงิน

สัญญาให้ความช่วยเหลือทางการเงินจะมีผลบังคับใช้ตามกฎหมาย ผู้กู้และ สพพ. ต้องดำเนินการ ดังนี้

9.1 จัดส่งความเห็นทางกฎหมาย (Legal Opinion) ให้ สพพ. ภายใน 90 วัน นับจากวันลงนาม

9.2 จัดส่งรายชื่อผู้มีอำนาจเบิกจ่ายเงินกู้ (Evidence of Authority) พร้อมทั้งตัวอย่างลายมือชื่อ (Specimen Signature) ให้แก่ สพพ.

9.3 เจ้าหน้าที่ สพพ. ตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วนของเอกสารต่างๆ

10. ขั้นตอนการขออนุญาตธนาคารแห่งประเทศไทยเพื่อให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ประเทศเพื่อนบ้าน

ภายหลังจากการลงนามในสัญญาการให้ความช่วยเหลือทางการเงินระหว่าง สพพ. กับ ประเทศเพื่อนบ้านแล้ว ในการดำเนินการเบิกจ่ายเงินโครงการให้ความช่วยเหลือทางการเงินให้แก่ประเทศเพื่อนบ้าน จะต้องได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทยในการให้ความช่วยเหลือทางการเงินที่เป็นเงินบาทให้กับประเทศเพื่อนบ้านก่อน โดย สพพ. จะต้องดำเนินการ ดังนี้

10.1 จัดทำหนังสือขออนุญาตให้ความช่วยเหลือทางการเงินที่เป็นเงินบาทให้กับประเทศเพื่อนบ้าน พร้อมแนบเอกสารรายละเอียดโครงการที่จะขออนุญาตดังกล่าว อาทิ มติคณะรัฐมนตรี สัญญาการให้ความช่วยเหลือทางการเงิน เป็นต้น

10.2 รายงานข้อมูลผลการเบิกจ่ายเงินโครงการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ประเทศเพื่อนบ้านของ สพพ. ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยทราบเป็นรายไตรมาส (ปีปฏิทิน)

11. ขั้นตอนการเบิกจ่ายเงินโครงการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ประเทศเพื่อนบ้าน

11.1 ขั้นตอนการเบิกจ่าย

1) ขั้นตอนการขออนุมัติเบิกจ่ายของผู้กู้สรุปได้ ดังนี้

หน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจลงนามในหนังสือขอเบิกจ่ายเงินตรวจสอบความถูกต้อง และรวบรวมเอกสารขอเบิกจ่ายที่ได้รับจากหน่วยงานปฏิบัติงาน รวมทั้งจัดเตรียมเอกสาร และให้ผู้มีอำนาจเบิกจ่ายเงินที่ได้ส่งตัวอย่างลายมือชื่อ (Specimen Signature) ใน Annex 6 ของสัญญาฯ ให้แก่ สพพ. ลงนามในหนังสือตามแบบฟอร์มในสัญญาฯ (Form No.3) เพื่อจัดส่งให้ สพพ. พิจารณาอนุมัติเบิกจ่ายต่อไป

2) สพพ. ดำเนินการ ดังนี้

(1) สบค. 1 และ 2 ตรวจสอบความถูกต้อง และรวบรวมเอกสารขอเบิกจ่ายที่ได้รับจากประเทศเพื่อนบ้าน เช่น ใบคำขอเบิกจ่ายเงินงวดแต่ละงวด หลักฐานการตรวจรับงาน เอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง เช่น ใบแจ้งหนี้ ใบรับส่งของ Interim Payment Report หรือรายละเอียดสรุปค่าใช้จ่าย

(2) ในกรณีเบิกจ่ายค่างานก่อสร้างและที่ปรึกษา สบค. 1 และ 2 จะต้องขอความเห็นจากที่ปรึกษาด้านโครงการและวิศวกรรม สพพ. ฝ่ายวิศวกรรม และ/หรืออาจให้วิศวกรของสำนักงานเป็นผู้ตรวจสอบแทน เพื่อใช้ประกอบการขออนุมัติเบิกจ่ายเงิน

(3) สบค. 1 และ 2 จัดทำบันทึกเสนอผู้อำนวยการ สพพ. เพื่อพิจารณาอนุมัติยอดเบิกจ่ายเงิน พร้อมยกร่าง Notice of Disbursement (Form no. 4) เพื่อประกอบการพิจารณา

(4) สบค. 1 และ 2 รวบรวมเอกสารหลักฐานที่ผ่านการอนุมัติให้เบิกจ่ายจากผู้อำนวยการ สพพ. ไปที่

- สำนักผู้อำนวยการ (สอก.) ฝ่ายการเงินและบัญชี **ทันที**หรือไม่น้อยกว่า 5 วันทำการ ก่อนวันเบิกจ่ายตามรอบจ่าย (ฉบับจริง)

- สำนักบริหารเงินทุน (สบท.) ไม่น้อยกว่า 8 วันทำการ (กรณีใช้เงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน) และไม่น้อยกว่า 5 วันทำการ (กรณีใช้เงินสะสม สพพ.) ก่อนวันเบิกจ่ายตามรอบจ่าย (สำเนา)

3) สำนักผู้อำนวยการ ฝ่ายการเงินและบัญชี (สอก.) ดำเนินการ ดังนี้

(1) จัดทำบันทึกขออนุมัติเบิกจ่ายเงิน พร้อมด้วย Notice of Disbursement (Form no. 4) ที่ได้รับการเห็นชอบแล้ว เสนอผู้อำนวยการ สพพ. ภายใน 5 วันทำการนับจากได้รับเอกสารหลักฐานที่ผ่านการอนุมัติให้เบิกจ่ายจากผู้อำนวยการ สพพ. ที่ได้รับจาก สบค. 1 และ สบค. 2 ซึ่งสามารถดำเนินการเบิกจ่ายได้ 3 วิธี ตามที่ประเทศเพื่อนบ้านแจ้งให้เบิกจ่ายเท่านั้น ประกอบด้วย

- การจ่ายเช็ค
- โอนเงินผ่านระบบบาทเนต

- ทำธุรกรรมเงินตราต่างประเทศ

ตามที่ประเทศเพื่อนบ้านระบุไว้ในคำขอเบิกเงิน ทั้งนี้ การเบิกจ่ายเงินโครงการให้ความช่วยเหลือทางการเงิน จะไม่มีการหักภาษี ณ ที่จ่าย เนื่องจากเป็นเงินได้ที่ผู้ประกอบการได้รับจากประเทศเพื่อนบ้าน โดย สพพ. เป็นผู้ดำเนินการจ่าย

(2) ฝ่ายบัญชีบันทึกบัญชี ส่งให้สมุห์บัญชีตรวจสอบความถูกต้องของการลงบัญชีในใบสำคัญรับและจ่ายก่อนดำเนินการจ่ายเงินตามรอบจ่าย

(3) รวบรวมเอกสารที่เบิกจ่ายเงินเรียบร้อยแล้ว พร้อมสรุปใบแจ้งยอดการเบิกจ่ายไปที่ สบค. 1 และ สบค. 2 เพื่อตรวจสอบก่อนส่งให้ สบท. สำหรับยืนยันยอดการเบิกจ่ายอีกครั้ง

(4) สอก. จ่ายเงินให้ผู้ประกอบการ พร้อมทั้งจัดส่ง Notice of Disbursement (Form no. 4) หรือใบแจ้งการเบิกจ่ายเงินให้ประเทศเพื่อนบ้านเพื่อให้ยืนยันยอดเงินที่เบิกจ่าย และจัดส่งเอกสารการเบิกจ่ายฉบับจริงให้ สบค. 1 และ สบค. 2 จัดเก็บ พร้อมทั้งสำเนาเอกสารการเบิกจ่ายให้ (ฝ่ายบัญชี) บันทึกบัญชี

4) สำนักบริหารเงินทุน (สบท.) ดำเนินการ ดังนี้

ตรวจสอบยอดเงินคงเหลือที่มีอยู่ในบัญชีออมทรัพย์ และจัดทำบันทึกขออนุมัติผู้อำนวยการ สพพ. เพื่อดำเนินการเปลี่ยนแปลงการฝากเงิน โดยแบ่งเป็น 2 กรณี ดังนี้

กรณีที่ 1 ใช้เงินงบประมาณหรือเงินสะสมของ สพพ. สำหรับการเบิกจ่าย

(1) จัดทำบันทึกขออนุมัติเปลี่ยนแปลงการฝากเงิน เสนอผู้อำนวยการ สพพ. ภายใน 5 วันทำการนับจากได้รับแจ้งสรุปวงเงินที่ต้องเบิกจ่ายพร้อมหลักฐาน (สำเนาเอกสารการอนุมัติให้เบิกจ่ายเงิน) ในรอบจ่ายจาก สบค. 1 และ/หรือ สบค. 2

(2) สถาบันการเงินโอนเงินจากบัญชีสำรองสำหรับเบิกจ่ายไปที่บัญชีออมทรัพย์ สำหรับการเบิกจ่ายเงินกู้โครงการ (บัญชีออมทรัพย์ ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขากระทรวงการคลัง เลขที่ 068-1-06111-1) ภายใน 1 – 2 วันทำการก่อนวันเบิกจ่ายตามรอบจ่าย

กรณีที่ 2 กู้เงินจากสถาบันการเงิน สำหรับการเบิกจ่าย

(1) จัดทำบันทึกขออนุมัติกู้เงินจากสถาบันการเงิน/เปลี่ยนแปลงการฝากเงิน เสนอผู้อำนวยการ สพพ. และส่งหนังสือแจ้งขอกู้เงินไปยังสถาบันการเงินตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญา ภายใน 8 วันทำการนับจากได้รับแจ้งสรุปวงเงินที่ต้องเบิกจ่ายพร้อมหลักฐาน (สำเนาเอกสารการอนุมัติให้เบิกจ่ายเงิน) ในรอบจ่ายจาก สบค. 1 และ สบค. 2

(2) สถาบันการเงินโอนเงินกู้เข้าบัญชี (ภายใน 1 – 2 วันทำการก่อนรอบการจ่าย) :

- บัญชีออมทรัพย์ สำหรับสำรองไว้ใช้จ่ายของ สพพ. (บัญชีออมทรัพย์กับสถาบันการเงินที่เสนออัตราดอกเบี้ยสูง และสามารถนำฝากได้ ตามประกาศ สพพ. เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการลงทุน และการบริหารเงินสะสมของ สพพ.)

- บัญชีออมทรัพย์ สำหรับเบิกจ่ายเงินกู้โครงการ (บัญชีออมทรัพย์ ธนาคารกรุงไทยฯ สาขากระทรวงการคลัง เลขที่ 068-1-06111-1)

11.2 วิธีการจัดส่งและติดตามเอกสารสำคัญทางการเงินกับประเทศเพื่อนบ้าน

1) Notice of Disbursement (Form no. 4) หรือใบแจ้งการเบิกจ่ายเงิน

(1) สอก. จะเป็นผู้จัดส่ง Notice of Disbursement (Form no. 4) หรือใบแจ้งการเบิกจ่ายเงินให้ประเทศเพื่อนบ้านเพื่อให้ยืนยันยอดเงินที่เบิกจ่ายทุกครั้ง หลังมีดำเนินการเบิกจ่ายเงินแล้วเสร็จ

(2) ประเทศเพื่อนบ้านจะต้องจัดส่ง Notice of Disbursement (Form no. 4) ที่ผู้มีอำนาจได้ลงนามแล้ว ให้ สบค.1 และ 2 เพื่อให้ยืนยันยอดเงินที่เบิกจ่ายทุกครั้งก่อนมีการเบิกจ่ายครั้งถัดไป หรือจนกว่าจะเบิกจ่ายเงินงวดสุดท้าย

(3) เมื่อได้รับ Form no. 4 จากประเทศเพื่อนบ้านแล้ว สบค.1 และ 2 จะต้องจัดเก็บเอกสารตัวจริงและส่งสำเนาให้ สบท. เพื่อใช้เป็นหลักฐานยืนยันยอดหนี้

(4) กรณีไม่ได้รับเอกสาร Notice of Disbursement (Form no. 4) สบค.1 และ 2 จะต้องเป็นผู้ติดตามให้ได้รับเอกสารดังกล่าวครบถ้วน ถูกต้อง สมบูรณ์ตามงวดการเบิกจ่ายเงิน โดยการจัดส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-Mail) และ/หรือหนังสือติดตามอย่างเป็นทางการ แล้วแต่กรณี

2) Notice of Completion of Disbursement (Form no. 5) หรือใบแจ้งการสิ้นสุดการเบิกจ่าย

(1) สบค. 1 และ 2 จะเป็นผู้จัดส่ง Notice of Completion of Disbursement (Form no. 5) หรือใบแจ้งการสิ้นสุดการเบิกจ่ายให้ประเทศเพื่อนบ้าน พร้อมด้วยตารางชำระหนี้เงินต้น (Principal Repayment Schedule) ให้ประเทศเพื่อนบ้าน ภายหลังจาก สบท. ตรวจสอบและผู้อำนวยการ สพพ. พิจารณาเห็นชอบลงนามแล้ว

(2) เมื่อได้รับ Form no. 5 จากประเทศเพื่อนบ้านแล้ว สบค.1 และ 2 จะต้องจัดเก็บเอกสารตัวจริงและส่งสำเนาให้ สบท. เพื่อใช้เป็นหลักฐานยืนยันยอดหนี้

(3) กรณีไม่ได้รับเอกสาร Notice of Completion of Disbursement (Form no. 5) สบค.1 และ 2 จะต้องเป็นผู้ติดตามให้ได้รับเอกสารดังกล่าว โดยการจัดส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-Mail) และ/หรือหนังสือติดตามอย่างเป็นทางการ แล้วแต่กรณี

3) Financial Statement หรือรายงานทางการเงิน

(1) ประเทศเพื่อนบ้านจะต้องจัดส่ง Financial Statement หรือรายงานทางการเงิน ซึ่งผ่านการตรวจสอบรายปีโดยผู้ตรวจสอบอิสระตามเงื่อนไขในสัญญาฯ ของ สพพ. ตามเงื่อนไขของสัญญาฯ ใน ARTICLE 4 เรื่อง Particular Covenants ข้อ 4.5 (a) ไม่เกิน 6 เดือน หลังจากสิ้นปีงบประมาณของแต่ละประเทศ

(2) เมื่อได้รับ Financial Statement จากประเทศเพื่อนบ้านแล้ว สบค.1 และ 2 จะต้องจัดเก็บเอกสารตัวจริง เพื่อใช้เป็นหลักฐานทางการเงิน

(3) กรณีไม่ได้รับเอกสาร สบค.1 หรือ 2 จะต้องเป็นผู้ติดตามให้ได้รับเอกสารดังกล่าว โดยการจัดส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-Mail) และ/หรือหนังสือติดตามอย่างเป็นทางการ แล้วแต่กรณี

บทที่ 4

แนวทางการบริหารสัญญาให้ความช่วยเหลือทางการเงิน

เมื่อสัญญาฯ มีผลบังคับใช้ เจ้าหน้าที่ สพพ. มีภารกิจสำคัญต้องดำเนินการในการจัดทำแผนติดตามการบริหารจัดการโครงการตามสัญญาประจำปี เพื่อใช้ประโยชน์ในการติดตามและเร่งรัดประเทศผู้กู้ ประเมินการและเบิกจ่ายเงินตามความก้าวหน้าของโครงการ รายงานผลความก้าวหน้าของโครงการและผลการเบิกจ่ายเงินตามโครงการให้ความช่วยเหลือทางการเงินเพื่อเสนอ ผอ. สพพ. ทุกเดือน และ คพพ. ทุกไตรมาส และรายงานสรุปผลการดำเนินงานทุกสิ้นปี รวมทั้งประสานงานกับหน่วยงานภายในที่เกี่ยวข้องในเรื่องการเบิกจ่ายเงินในแต่ละรอบของเดือนตามคำขอของประเทศเพื่อนบ้าน พร้อมทั้งประสานงานกับที่ปรึกษาและผู้รับเหมาก่อสร้าง เพื่อช่วยเหลือในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในระหว่างดำเนินโครงการ สร้างฐานข้อมูลและปรับปรุงฐานข้อมูลให้ทันสมัยตลอดเวลา

ในการนี้ การบริหารสัญญาของ สพพ. แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นตอนก่อนดำเนินการก่อสร้าง ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน

1.1 การพิจารณาเอกสารประกวดราคาผู้รับเหมาก่อสร้างและเอกสารคัดเลือกวิศวกรที่ปรึกษา

1) ต้องประสานงานกับผู้กู้ให้นำเสนอเอกสารประกวดราคาจัดจ้างผู้รับเหมาก่อสร้างและคัดเลือกวิศวกรที่ปรึกษาควบคุมงานก่อสร้างตามแผนโดยเร็ว

2) ผู้กู้ จะต้องจัดเตรียมเอกสารประกวดราคา (Tender Document) จัดส่งให้ สพพ. พิจารณาความถูกต้องของเอกสารและเห็นชอบโดยเร็ว

3) เมื่อได้รับเอกสารตามข้อ 2) แล้ว เจ้าหน้าที่ สพพ. ต้องพิจารณาและจัดทำสรุปเงื่อนไขเอกสารประกวดราคาจ้างผู้รับเหมาก่อสร้างและคัดเลือกวิศวกรที่ปรึกษาควบคุมงานก่อสร้างของผู้กู้ โดยจะต้องพิจารณาประเด็นต่างๆ ดังนี้

- ความสอดคล้องของเอกสารประกวดราคากับเงื่อนไขสัญญาเงินกู้
- ขอบเขตการดำเนินโครงการ
- รายละเอียดและเทคนิคทางวิศวกรรม (Specification) ของโครงการ
- ระยะเวลาดำเนินโครงการ
- หน่วยงานผู้รับผิดชอบดำเนินโครงการ (Executing Agency)

4) สรุปรายงานผลการพิจารณาเสนอผู้อำนวยการ สพพ. เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบหรือให้ผู้กู้แก้ไขเอกสารประกวดราคา โดยมีหนังสือแจ้งไปยังผู้กู้

1.2 การพิจารณารายชื่อผู้ประกอบการงานก่อสร้างและรายชื่อวิศวกรที่ปรึกษาமாகราย (Long List)

1) สพพ. ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อรวบรวมรายชื่อผู้ประกอบการงานก่อสร้างและรายชื่อวิศวกรที่ปรึกษาควบคุมงานก่อสร้าง ดังนี้

ผู้ประกอบการงานก่อสร้าง

- ประสานงานไปยังกรมบัญชีกลาง เพื่อรวบรวมรายชื่อผู้ประกอบการงานก่อสร้าง ที่ได้ลงทะเบียนในระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Government Procurement: e – GP) ของกรมบัญชีกลางและมีคุณสมบัติเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการงานก่อสร้างที่มีสิทธิเป็นผู้ยื่นข้อเสนอต่อหน่วยงานของรัฐ ตามที่คณะกรรมการราคากลางและขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการกำหนด โดยจะต้องเป็นผู้ประกอบการงานก่อสร้างชั้นพิเศษ หรือในลำดับชั้นที่ต่ำกว่าชั้นพิเศษ โดย สพพ. จะพิจารณาจากวงเงินโครงการ ที่ให้ความช่วยเหลือ ตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการราคากลางและขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการออกประกาศกำหนดในสาขางานดังต่อไปนี้

- (1.1) สาขางานก่อสร้างทาง
- (1.2) สาขางานก่อสร้างสะพาน
- (1.3) สาขางานก่อสร้างชลประทาน
- (1.4) สาขางานก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งและชายฝั่ง
- (1.5) สาขางานก่อสร้างสิ่งปลูกสร้างในทะเล
- (1.6) สาขางานก่อสร้างขุดลอกและบำรุงรักษาร่องน้ำชายฝั่งทะเล
- (1.7) สาขางานก่อสร้างขุดลอกและบำรุงรักษาร่องน้ำภายในประเทศ

หรือตามที่คณะกรรมการราคากลางและขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการออกประกาศกำหนดประเภทสาขางานก่อสร้างเพิ่มเติม

- กรณีที่คณะกรรมการราคากลางและขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการงานก่อสร้างที่มีสิทธิเป็นผู้ยื่นข้อเสนอต่อหน่วยงานของรัฐ ไม่ได้กำหนดสาขางานที่เกี่ยวข้องกับงานของ สพพ. ให้ สพพ. ขอบบัญชีผู้ประกอบการงานก่อสร้างชั้นสูงสุด หรือในลำดับชั้นที่ต่ำกว่าชั้นสูงสุด โดย สพพ. จะพิจารณาจากวงเงินโครงการ ที่ให้ความช่วยเหลือ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามเงื่อนไขของหน่วยงานรัฐอื่นที่เกี่ยวข้อง

วิศวกรที่ปรึกษา

- ประสานงานกับศูนย์ข้อมูลที่ปรึกษา สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ กระทรวงการคลัง เพื่อรวบรวมรายชื่อวิศวกรที่ปรึกษาชั้นสูงสุดในสาขาที่เกี่ยวข้องกับงานของ สพพ.

2) สพพ. จัดทำรายงานสรุปรายชื่อผู้ประกอบการงานก่อสร้างและรายชื่อวิศวกรที่ปรึกษาดังกล่าว เสนอให้ผู้อำนวยการ สพพ. เพื่อลงนามเห็นชอบและจัดส่งรายชื่อดังกล่าวให้หน่วยงานปฏิบัติเพื่อดำเนินการคัดเลือกรายชื่อผู้ประกอบการงานก่อสร้างและวิศวกรที่ปรึกษาน้อยรายต่อไป ทั้งนี้ ต้องระบุที่มาของรายชื่อดังกล่าวให้หน่วยงานปฏิบัติรับทราบด้วย

1.3 การพิจารณารายชื่อผู้ประกอบการงานก่อสร้างและรายชื่อวิศวกรที่ปรึกษาน้อยราย (Short List)

1) ต้องประสานงานกับผู้กู้ให้นำเสนอสรุปผลการคัดเลือกผู้ประกอบการงานก่อสร้างและรายชื่อวิศวกรที่ปรึกษาน้อยราย และรายละเอียดเงื่อนไขการพิจารณาดังกล่าวให้ สพพ. พิจารณาโดยเร็ว

2) เมื่อได้รับเอกสารตามข้อ 1) แล้ว เจ้าหน้าที่ สพพ. ต้องพิจารณาและจัดทำรายงานสรุปคุณสมบัติของผู้ประกอบการงานก่อสร้างและวิศวกรที่ปรึกษาควบคุมงานก่อสร้างน้อยรายของผู้กู้ โดยมีประเด็นการพิจารณาเรื่องต่างๆ ดังนี้

- จะต้องเป็นนิติบุคคลสัญชาติไทยและอยู่ภายใต้กฎหมายไทย
- หากเป็นการร่วมทุน (Joint Venture or Consortium) ระหว่างนิติบุคคลไทยกับนิติบุคคลของประเทศผู้กู้จะต้องมีนิติบุคคลไทยเป็นบริษัทหลัก (Lead Firm) และต้องอยู่ในบัญชีรายชื่อผู้ประกอบการงานก่อสร้างและวิศวกรที่ปรึกษาควบคุมงานก่อสร้างมากมาย
- ผู้ยื่นเอกสารประกวดราคาน้อยราย จะต้องเป็นผู้ประกอบการงานก่อสร้างและวิศวกรที่ปรึกษา ที่ยังคงมีสถานะเดิมตามรายชื่อผู้ประกอบการงานก่อสร้างและวิศวกรที่ปรึกษามากมายที่ สพพ. ได้ส่งรายชื่อไป

3) รายงานสรุปผลการพิจารณาเสนอผู้อำนวยการ สพพ. เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ หรือให้ทบทุนรายชื่อผู้ประกอบการงานก่อสร้างและที่ปรึกษาน้อยราย โดยมีหนังสือแจ้งไปยังผู้กู้

1.4 การพิจารณาผลการประกวดราคาผู้ประกอบการงานก่อสร้าง และคัดเลือกวิศวกรที่ปรึกษาควบคุมงานก่อสร้าง พร้อมร่างสัญญาจ้างผู้ประกอบการงานก่อสร้าง และวิศวกรที่ปรึกษา

1) ประสานงานกับผู้กู้ให้นำเสนอผลการประกวดราคาจัดจ้างผู้ประกอบการงานก่อสร้าง และคัดเลือกวิศวกรที่ปรึกษาควบคุมงานก่อสร้าง พร้อมร่างสัญญาจ้างผู้ประกอบการงานก่อสร้าง และวิศวกรที่ปรึกษาโดยเร็ว

2) เมื่อได้รับเอกสารตามข้อ 1) แล้ว สพพ. ต้องพิจารณาและจัดทำรายงานสรุปผลการประกวดราคาจัดจ้างผู้ประกอบการงานก่อสร้าง และผลคัดเลือกวิศวกรที่ปรึกษาควบคุมงานก่อสร้าง รวมทั้งสาระสำคัญของร่างสัญญาจ้างผู้ประกอบการงานก่อสร้าง และวิศวกรที่ปรึกษา เสนอ คพพ. เพื่อพิจารณา

3) ร่างสัญญาจ้างผู้ประกอบการงานก่อสร้าง และสัญญาบริการวิศวกรที่ปรึกษา มีประเด็นการพิจารณาเรื่องต่างๆ ดังนี้

- ร่างสัญญาจ้างเหมาก่อสร้างและวิศวกรที่ปรึกษา จะต้องสอดคล้องกับเงื่อนไขของสัญญาเงินกู้
- กำหนดระยะเวลาทำงานของผู้ประกอบการงานก่อสร้าง และวิศวกรที่ปรึกษาควบคุมงานก่อสร้างจะต้องสอดคล้องกับเงื่อนไขของสัญญาเงินกู้
- วงเงินค่าจ้างของผู้ประกอบการงานก่อสร้าง และวิศวกรที่ปรึกษาควบคุมงานก่อสร้าง จะต้องไม่เกินวงเงินค่าใช้จ่ายของหมวดนั้นๆ ที่กำหนดไว้ในสัญญาเงินกู้
- ผู้ประกอบการงานก่อสร้างและวิศวกรที่ปรึกษา ซึ่งได้รับการคัดเลือกเป็นคู่สัญญากับผู้กู้ จะต้องเป็นผู้ประกอบการงานก่อสร้างและวิศวกรที่ปรึกษา ที่ยังคงมีสถานะเดิมตามรายชื่อผู้ประกอบการงานก่อสร้างและวิศวกรที่ปรึกษาน้อยรายที่ สพพ. ได้อนุมัติรายชื่อไป

● ก่อนเสนอ คพพ. เพื่อพิจารณาเห็นชอบผลการประกวดราคาผู้ประกอบการงานก่อสร้างหรือผลการคัดเลือกวิศวกรที่ปรึกษา หาก สพพ. ตรวจสอบพบหรือได้รับแจ้งจากหน่วยงานอื่นของรัฐที่เกี่ยวข้องว่าผู้ประกอบการงานก่อสร้าง หรือวิศวกรที่ปรึกษา ด้อยสถานะลงจากเดิม หรือถูกเพิกถอนรายชื่อออกจากทะเบียน สพพ. จะแจ้งไปยังผู้กู้ให้ตัดสิทธิ์ผู้ประกอบการงานก่อสร้าง หรือวิศวกรที่ปรึกษารายนั้น

4) สรุปผลการพิจารณาของ คพพ. เสนอผู้อำนวยการ สพพ. เพื่อลงนามในหนังสือแจ้งเห็นชอบหรือให้ทบทุนผลการประกวดราคาผู้ประกอบการงานก่อสร้าง และการคัดเลือกวิศวกรที่ปรึกษา รวมถึงเห็นชอบหรือให้ทบทุนร่างสัญญาเหมาจ้างก่อสร้าง และวิศวกรที่ปรึกษา ตามมติของ คพพ. ไปยังผู้กู้

**ทั้งนี้ หากผู้กู้ไม่สามารถดำเนินการประกวดราคาจ้างผู้ประกอบการงานก่อสร้าง และคัดเลือกที่ปรึกษาได้สำเร็จ ให้ผู้กู้จัดทำคำชี้แจงและเหตุผลเพื่อเสนอขอจ้างผู้ประกอบการงานก่อสร้าง และวิศวกรที่ปรึกษาโดยวิธีอื่นแทน

1.5 การพิจารณาสัญญาจ้างเหมาก่อสร้างและวิศวกรที่ปรึกษา

1) ประสานงานกับผู้กู้ให้นำเสนอสัญญาจ้างเหมาก่อสร้าง และสัญญาจ้างวิศวกรที่ปรึกษาควบคุมงานก่อสร้างที่ได้ลงนามแล้วโดยเร็ว

2) เมื่อได้รับเอกสารตามข้อ 1) แล้ว สพพ. ต้องพิจารณาและตรวจสอบความสอดคล้องและถูกต้องของสัญญาจ้างที่ลงนามแล้วกับร่างสัญญาจ้างเหมาก่อสร้าง และวิศวกรที่ปรึกษาควบคุมงานก่อสร้างที่ คพพ. ได้เห็นชอบไว้ โดยมีประเด็นการพิจารณาเรื่องต่างๆ ดังนี้

- สัญญาจ้างเหมาก่อสร้างและสัญญาบริการวิศวกรที่ปรึกษา จะต้องสอดคล้องกับเงื่อนไขของสัญญาเงินกู้

- กำหนดระยะเวลาทำงานของผู้ประกอบการงานก่อสร้าง และวิศวกรที่ปรึกษาควบคุมงานก่อสร้างจะต้องสอดคล้องกับเงื่อนไขของสัญญาเงินกู้

- วงเงินค่าจ้างของผู้ประกอบการงานก่อสร้าง และวิศวกรที่ปรึกษาควบคุมงานก่อสร้าง จะต้องไม่เกินวงเงินค่าใช้จ่ายของหมวดนั้นๆ ที่กำหนดไว้ในสัญญาเงินกู้

3) สรุปรายงานผลการพิจารณาและนำเสนอผู้อำนวยการ สพพ. เพื่อรับทราบ และดำเนินการ ดังนี้

- ในกรณีสัญญาจ้างที่ลงนามแล้ว ไม่ขัดหรือแย้งกับร่างสัญญาจ้างที่ คพพ. เคยให้ความเห็นชอบไว้ และไม่มี ความบกพร่องในการดำเนินการ ให้ สพพ. จัดทำหนังสือเสนอผู้อำนวยการ สพพ. เพื่อลงนามเห็นชอบในสัญญาจ้างผู้ประกอบการงานก่อสร้าง และวิศวกรที่ปรึกษาควบคุมงานก่อสร้างไปยังประเทศผู้กู้

- ในกรณีที่ สพพ. ตรวจสอบแล้วพบว่า สัญญาจ้างที่ลงนามแล้ว ขัดหรือแย้งกับร่างสัญญาจ้างที่ คพพ. เคยให้ความเห็นชอบไว้ หรือมีความบกพร่องในการดำเนินการ ให้ สพพ. นำเสนอสัญญาจ้างที่ลงนามดังกล่าวให้ คพพ. เพื่อพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

- หาก คพพ. เห็นว่าข้อแตกต่างระหว่างสัญญาจ้างที่ลงนามแล้วกับร่างสัญญาจ้างที่ คพพ. เคยให้ความเห็นชอบ หรือความบกพร่องในการดำเนินการนั้น ไม่เป็นสาระสำคัญ คพพ. อาจมีมติให้ความเห็นชอบและให้ สพพ. แจ้งประเทศผู้กู้ทราบ

- หาก คพพ. เห็นว่าข้อแตกต่างระหว่างสัญญาจ้างที่ลงนามแล้วกับร่างสัญญาจ้างที่ คพพ. เคยให้ความเห็นชอบ หรือความบกพร่องในการดำเนินการ เป็นสาระสำคัญ คพพ. อาจมีมติไม่ให้ความเห็นชอบ พร้อมแสดงเหตุผล กับทั้งมีข้อเสนอแนะให้ประเทศผู้กู้ ดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อแก้ไขความขัดข้องดังกล่าว ทั้งนี้ ประเทศผู้กู้ต้องปฏิบัติให้สอดคล้องกับระเบียบ ข้อบังคับ หรือแนวทางปฏิบัติของประเทศผู้กู้ด้วย โดยให้ สพพ. แจ้งมติดังกล่าวให้ประเทศผู้กู้ทราบ

2. ขั้นตอนดำเนินโครงการ

2.1 การกำกับดูแลและติดตามการบริหารจัดการโครงการในขั้นตอนระหว่างก่อสร้าง

1) จัดทำแผนการติดตามความก้าวหน้างานก่อสร้างของโครงการประจำปี จนกว่าโครงการจะเบิกจ่ายเงินค่าจ้างผู้ประกอบการงานก่อสร้าง ค่าจ้างวิศวกรที่ปรึกษา และค่าใช้จ่ายอื่นๆ จนแล้วเสร็จ ทั้งนี้ แผนดังกล่าวมีองค์ประกอบต่างๆ ดังนี้

- กำหนดการเดินทางติดตามโครงการในภาคสนาม

- ขอบเขตในการติดตามความก้าวหน้าโครงการและการเบิกจ่ายเงิน
- การจัดทำรายงานผลความก้าวหน้าโครงการ
- ประมาณการค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการติดตามโครงการ

2) เสนอแผนดังกล่าวให้ผู้อำนวยการ สพพ. อนุมัติก่อนดำเนินการ

3) ดำเนินการตามแผนที่ได้รับอนุมัติ

4) จัดทำรายงานผลการติดตามความก้าวหน้าโครงการในภาคสนามโดยสรุปผลประเด็นต่างๆ ที่กำหนดไว้ในแผนที่กล่าวให้ผู้อำนวยการ สพพ. พิจารณาและรับทราบข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการ ทั้งในส่วนของผู้กู้และผู้ให้กู้ ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไขปัญหาในการดำเนินงาน ปัญหาผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมและสังคม เป้าหมายการเบิกจ่ายและอื่นๆ

5) จัดทำรายงานผลการติดตามความก้าวหน้าโครงการและการเบิกจ่ายเงินกู้ พร้อมทั้งเปรียบเทียบผลการเบิกจ่ายเงินจริงกับวงเงินที่ประมาณการไว้ รวมทั้งความก้าวหน้าของโครงการ ให้ คพพ. รับทราบเป็นรายเดือน

6) จัดทำฐานข้อมูลโครงการในระบบสารสนเทศให้ทันสมัยตลอดเวลา โดยรวบรวมข้อมูลของโครงการที่สำคัญ

2.2 ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติในการเบิกจ่ายเงิน

ขั้นตอนและวิธีการเบิกจ่ายเงินกู้ ให้เป็นไปตาม “ประกาศสำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน (องค์การมหาชน) (สปพ.) เรื่อง แนวทางการเบิกจ่ายเงินของ สปพ.”

2.3 กระบวนการและการอนุมัติการปรับเปลี่ยนงาน

การปรับเปลี่ยนงาน หมายความว่า การแก้ไขเปลี่ยนแปลงในส่วนใดส่วนหนึ่งของงานก่อสร้างที่ระบุไว้ในสัญญา ซึ่งหมายความรวมถึงเหตุการณ์ดังต่อไปนี้

- 1) การเปลี่ยนแปลงปริมาณของงานรายการใดๆ ที่ระบุไว้ในสัญญา
- 2) การเปลี่ยนแปลงคุณภาพและคุณลักษณะอื่นๆ ของงานดังกล่าว
- 3) การเปลี่ยนแปลงระดับ ตำแหน่ง และ/หรือขนาดของงานส่วนใดๆ
- 4) การยกเลิกงาน ยกเว้นงานดังกล่าวจะดำเนินการโดยผู้อื่น
- 5) การดำเนินการงานเพิ่มเติมใดๆ รวมทั้งโรงงาน วัสดุ หรือกิจกรรมอื่นๆ ที่จำเป็นต่องานก่อสร้างที่สมบูรณ์ รวมถึงงานทดสอบที่เกี่ยวข้อง อาทิ หลุมทดสอบ และงานสำรวจตรวจสอบอื่นๆ
- 6) การเปลี่ยนแปลงขั้นตอนของงาน หรือระยะเวลาแล้วเสร็จของงาน

กระบวนการและการอนุมัติการปรับเปลี่ยนงานตามนัยที่กล่าวข้างต้นให้เป็นไปตาม “ประกาศคณะกรรมการบริหารสำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน เรื่อง หลักเกณฑ์การขอปรับเปลี่ยน พ.ศ. 2559”

บทที่ 5

แนวทางการทบทวนยอดเงินกู้ที่เกิดขึ้นจริง

เมื่อประเทศเพื่อนบ้านดำเนินการเบิกจ่ายเงินกู้แล้วเสร็จ เจ้าหน้าที่ สบค. 1 และ 2 มีภารกิจต้องดำเนินการ ดังนี้

1. ตรวจสอบและทบทวนยอดเงินกู้ที่เบิกจ่ายแล้วทั้งหมดตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงวันสิ้นสุดการเบิกจ่าย
2. ประสานงานภายในกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับยอดเงินกู้ที่เบิกจ่ายจริงทั้งหมด เพื่อนำมาจัดทำตารางยอดการชำระ
เงินต้นของแต่ละงวด (Amortization Schedule)
3. เจ้าหน้าที่ สบค. 1 และ 2 ประสานกับสำนักบริหารเงินทุน (สบท.) เพื่อตรวจสอบตารางยอด
การชำระเงินต้นและยืนยันความถูกต้อง
4. เสนอตารางยอดการชำระเงินต้นของแต่ละงวดให้ ผอ. สพพ. เพื่อพิจารณาสั่งการให้ สบท. จัดเก็บหนี้
ที่กล่าวต่อไป
5. จัดส่งเอกสารตารางยอดการชำระเงินต้นของแต่ละงวดให้ผู้กู้ยืนยันความถูกต้องอย่างเป็นทางการ
6. จัดทำฐานข้อมูลให้ถูกต้องและแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 6

แนวทางการจัดทำรายงานปิดโครงการ

เจ้าหน้าที่ สพพ. มีภารกิจต้องดำเนินการจัดทำรายงานปิดโครงการ ซึ่งมีขั้นตอนปฏิบัติงานสรุปได้ ดังนี้

1. รวบรวมข้อมูลพื้นฐานของโครงการทั้งหมดจากรายงานที่เกี่ยวข้อง เช่น รายงานความก้าวหน้าของโครงการระหว่างการก่อสร้าง และรายงานการเบิกจ่ายเงิน รวมถึงปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะของที่ปรึกษา ผู้รับเหมาก่อสร้าง และผู้กู้

2. ประสานงานกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานเจ้าของโครงการและกระทรวงการคลัง เพื่อประเมินความพึงพอใจ ปัญหา อุปสรรคในการเบิกจ่ายเงิน รวมถึงบริการของวิศวกรที่ปรึกษาและผู้รับเหมาก่อสร้าง

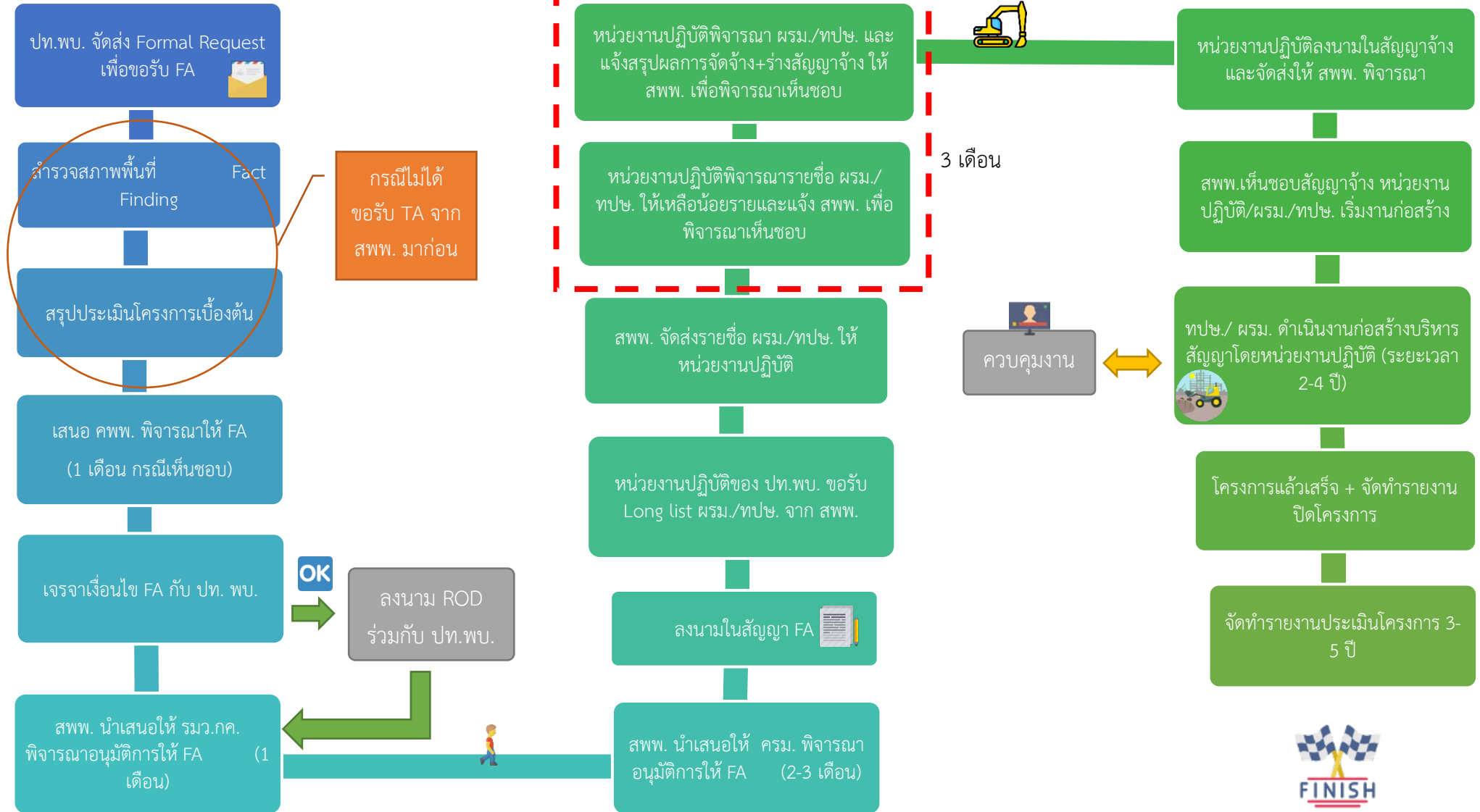
3. จัดทำรายงานปิดโครงการให้แล้วเสร็จภายใน 2 เดือน นับจากวันที่ผู้กู้เบิกจ่ายเงินงวดสุดท้าย (ไม่รวมการเบิกจ่ายเงินค่าประกันผลงาน) โดยรายงานปิดโครงการจะต้องมีเนื้อหาครอบคลุมรายละเอียดต่างๆ เพื่อใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นสำหรับการประเมินผลโครงการในระยะต่อไป ดังนี้

- 3.1 หลักการและเหตุผล และวัตถุประสงค์ในการจัดทำรายงานปิดโครงการ
- 3.2 ยุทธศาสตร์ของ สพพ.
- 3.3 ความเป็นมาของโครงการ
- 3.4 ข้อมูลพื้นฐานของโครงการ
- 3.5 ผลการดำเนินงานโครงการ
 - 3.5.1 การจัดหาผู้รับเหมาและวิศวกรที่ปรึกษา
 - 3.5.2 การเบิกจ่ายเงินตามสัญญาฯ
 - 3.5.3 ต้นทุนค่าก่อสร้าง
 - 3.5.4 การก่อสร้างและควบคุมงานก่อสร้าง
 - 3.5.5 ศักยภาพของผู้รับเหมาก่อสร้าง วิศวกรที่ปรึกษาและ สพพ.
 - 3.5.6 ศักยภาพของหน่วยงานปฏิบัติ (Executing Agency) และผู้กู้
 - 3.5.7 ผลการสำรวจความพึงพอใจของประชาชนในพื้นที่โครงการ
- 3.6 ผลการใช้สินค้าและบริการจากประเทศไทย
- 3.7 ปัญหาและอุปสรรคก่อน ระหว่าง และภายหลังการดำเนินโครงการ
- 3.8 ผลประโยชน์และผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดจากโครงการ
- 3.9 สรุปผลการปิดโครงการ
- 3.10 ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากโครงการโดยตรง
- 3.10 ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะประเทศไทยจะได้รับ
- 3.11 ผลกระทบจากการดำเนินโครงการ (อาทิ การโยกย้ายถิ่นฐาน สิ่งแวดล้อม และการจราจร)
- 3.12 ข้อเสนอแนะสำหรับการดำเนินโครงการในอนาคต
- 3.13 ภาคผนวก (เอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการ เช่น มติ ครม. สัญญาฯ และเอกสาร

การเบิกจ่าย)

4. สรุปรายงานปิดโครงการเสนอ ผอ. สพพ. และ คพพ. เพื่อพิจารณาและรับทราบ
5. ส่งรายงานดังกล่าวให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอก
6. ปรับปรุงฐานข้อมูลและจัดเก็บเพื่อการเผยแพร่ในระบบสารสนเทศต่อไป

2. การให้ความช่วยเหลือทางการเงิน

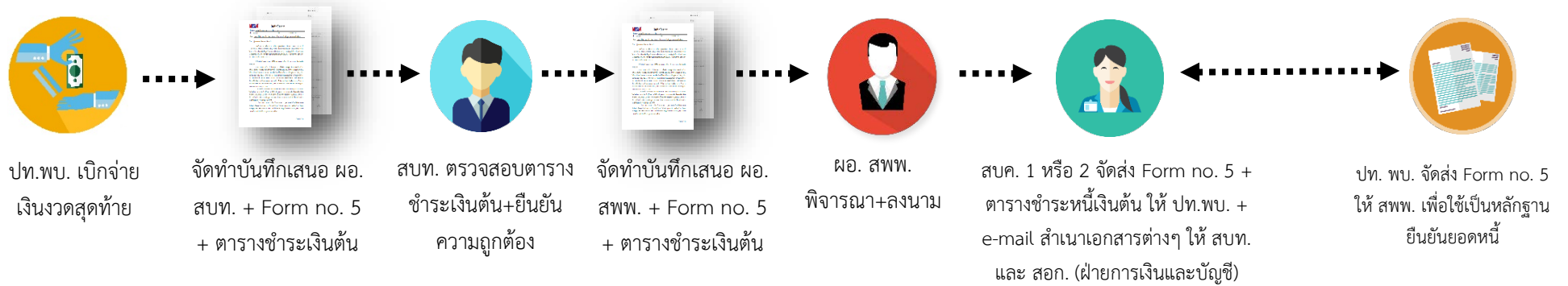
3. การเบิกจ่ายเงินโครงการให้ความช่วยเหลือทางการเงิน

3.1 ช่วงจัดทำ Notice of Disbursement (NOD):

หมายเหตุ: ประเทศเพื่อนบ้านจะต้องส่งคืน Form no. 4 มาให้ สพพ. ทุกครั้งก่อนมีการเบิกจ่ายครั้งถัดไป เพื่อใช้เป็นหลักฐานยืนยันยอดหนี้ กรณี ไม่ได้รับ สบค. 1 และ/หรือ 2 จะต้องเป็นผู้ติดตาม

3.2 ช่วงจัดทำ Notice of Completion of Disbursement (NOCD):

หมายเหตุ: ประเทศเพื่อนบ้านจะต้องส่งคืน Form no. 5 มาให้ สพพ. เพื่อใช้เป็นหลักฐานยืนยันยอดหนี้ กรณี ไม่ได้รับเอกสารดังกล่าว สบค. 1 และ/หรือ 2 จะต้องเป็นผู้ติดตาม